

แนวทางในการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

นายสุรพงษ์ หิมะนันท์

การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวันนท์ ชัยอนุณะ
กรรมการ อาจารย์จักรกฤษ วิชา

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวันท์ ชัยญาณะ)

..... กรรมการ
(จาก รั้งจักรกฤษ วิชา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เจ็ดหล้า สุนทรวิภาต)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ วงศ์เป่ง)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : แนวทางในการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ชื่อผู้วิจัย : นายสุรพงษ์ หิมะนันท์

สาขา : การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวันทน ชัยญานะ ประธานกรรมการ

: อาจารย์จักรกฤษ วิชา กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทาง เปรียบเทียบแนวทาง ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ ครูผู้สอนและนักเรียนของโรงเรียนที่มีที่ตั้ง และขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครูรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ ครูผู้สอนและนักเรียน จำนวน 486 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) และการทดสอบรายคู่โดยใช้ S-Method ของ Sheffe ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผู้บริหาร ครูรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงมีอายุ 31-40 ปี และนักเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ผู้บริหารมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีหรือมากกว่า ครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี ผู้บริหาร ครูรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนตั้งอยู่ในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

2. ผู้บริหาร ครูรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ ครูผู้สอนและนักเรียนเห็นด้วยมากที่สุดกับแนวทางในการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม คือ ควรมีการวางแผนจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัยและสะอาด และควรดูแลรักษาอาคารเรียนให้ปลอดภัย

3. ผู้บริหาร ครูรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ ครูผู้สอนและนักเรียนของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .05$ ดังนั้น คือ ควรมีการวางแผนจัดสิ่งแวดล้อมให้สะอาด ควรประเมินผลและเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ทุกปี

4. ผู้บริหาร ครูรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ ครูผู้สอนและนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนและอำเภอปางมะผ้ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .05$ ดังนั้น คือ ควรจัดวางแผนผังอาคารสถานที่ จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแจ้งเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ จัดทำตารางการใช้อาคารสถานที่ ให้บริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชน จัดสิ่งแวดล้อมให้สวยงาม และปลอดภัย บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานอาคารสถานที่ ของบซ่อมแซมอาคารเรียน จัดห้องเรียนให้เป็นระเบียบ สวยงาม ดูแลความปลอดภัยของอาคารเรียน และควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

5. ผู้บริหาร ครูรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ ครูผู้สอนและนักเรียนของโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .05$ ดังนั้น คือ ควรมีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จัดทำแผนผังอาคาร จัดห้องเรียนและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สวยงามและปลอดภัย ซ่อมแซมอาคารที่ชำรุด จัดผู้ดูแลอาคารสถานที่ และให้บุคลากรมีส่วนร่วมในงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

6. ผู้บริหาร ครูรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ ครูผู้สอนและนักเรียนมีความเห็นว่างานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมีปัญหา ดังนั้น คือ มีอาคารไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณ ดูแลไม่ทั่วถึง ขาดการวางแผนอย่างเป็นระบบ ไม่กระจายงาน ขาดการประเมินผล และการขอใช้ไม่เป็นทางการ

7. ผู้บริหาร ครูรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ ครูผู้สอนและนักเรียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น คือ ควรวางแผนล่วงหน้า ควรสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรและชุมชน ควรสร้างจิตสำนึกให้กับผู้ใช้ แจ้งข้อควรปฏิบัติในการใช้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง จัดตั้งผู้รับผิดชอบดูแล ให้การโรงพักอยู่ในโรงเรียน จัดหางบประมาณเพื่อการก่อสร้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษา จัดทำรั้วรอบโรงเรียน ประเมินการใช้เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข

The Title : A Study of the Methods of the Building and Plant Administrations
of the Schools in Maehongson Educational Service Area 1

The Author : Mr. Surapong Himanan

Program : Educational Administration

Thesis Advisors : Assist. Prof. Dr.Siriwan Chaiyana Chairman
Lecturer Jukkrit Wicha Member

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the opinions, and study the problems and the suggestions of the administrators, building teachers, teachers and students in Mae Hong Son Educational Service Area 1 about the methods for the building and plant administrations. Samples were 486 administrators, building teachers, teachers, and students who were chosen by multi-stage random sampling. The gathering of data was by the researcher using questionnaires. Analyzing of data was by frequency, percentage, arithmetic mean, and standard deviation, and one-way analysis of variance and S-method. The results of this research were as follows .

1. Most of the administrators, building teachers, teachers and students of the schools in Mae Hong Son Educational Service Area 1 were female, 31-40 years old, had an administrative experience of 11 years or more, had a teaching experience of 1-5 years, had a bachelor's degree, taught in small schools in Meaung Mae Hong Son District.

2. The administrators, building teachers, teachers and students of the schools in Mae Hong Son Educational Service Area 1 agreed with the methods of the building and plant administrations concerning the plan for clean and safe school buildings and plant, and maintaining safe school buildings.

3. The administrators, building teachers, teachers and students of the different school sizes in Mae Hong Son Educational Service Area 1 differed by .05 with the methods of the

building and plant administration over the following:- to plan for a clean school environment, to evaluate and let the students evaluate the utilization of the school buildings every year.

4. The administrators, building teachers, teachers and students of the different school locations in Mae Hong Son Educational Service Area 1 differed by .05 over the methods of building and plant administration over the following :- to set up a chart of school buildings, to set up the classrooms for a good learning environment, to tell the rules of building utilization, to set up a building utilization schedule, to serve the community, to set up a safe and beautiful school environment, to let the school personnel participate in school building administration, to set up a budget for repairing the school buildings, to set up neat and beautiful classrooms, to maintain safe buildings, and to let the students participate in building maintenance.

5. The administrators, building teachers, teachers and students of the schools in Mae Hong Son Educational Service Area 1 differed by .05 over the methods of building and plant administration over the following to:- to plan for the most building utilization, to set up the chart of school building, to set up the safe and beautiful classrooms, to repair the out of order buildings, to set up guards for the building, and let the school personnel, to administer the buildings and environment.

6. The problems of the building and plant administration viewed by the administrators, building teachers, teachers and students of the schools in Mae Hong Son Educational Service Area 1 were a lack of buildings, budget, unable to maintain, planning systematically, centralization, a lack of evaluation and formal service to the community.

7. The suggestions for the building and plant administration viewed by the administrators, building teachers, teachers and students of the schools in Mae Hong Son Educational Service Area 1 were to plan for the future, to set up the community cooperation, to create the users' awareness, to instruct the users, to set up the guards, school servants ought to live at the school, to repair and maintain the buildings, set up a fence around the school and to evaluate for future development.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิวัฒน์ ชัยจาณะ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์จักรกฤษ วิชา กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ นายสุรพันธ์ สืบฟัก นายสมชัย ศรีลาชัย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 นายประเวช บุญทะวงส์ และดร. เรืองวิทย์ นนทภา ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง ภรรยา ลูก ตลอดจนเพื่อนทุกคน ที่ได้กรุณาช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย มาโดยตลอด

สุรพงษ์ หิมะนันท์